

МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

МЕТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ – цілісний розвиток успішної особистості учня у процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні (ДСБСО).

Навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» здійснюється:

1-4 класи: Державний стандарт початкової освіти (2019 р.)
11 ключових компетентностей, 11 наскрізних умінь, 3 групи результатів

5-9 класи: Державний стандарт базової середньої освіти (2020 р.), 11 ключових компетентностей, 11 наскрізних умінь, 4 групи результатів

01

02

У програмах інтегрованого курсу «Мистецтво» поєднано зміст різних видів мистецтва з доміантою музичного й образотворчого, цей курс може викладати як один, так і два вчителі (учитель музичного мистецтва; учитель образотворчого мистецтва), які мають співпрацювати в команді, узгоджуючи планування своїх уроків

03

Процес навчання здійснюється за допомогою: діяльнісного, компетентнісного, особистісно орієнтованого та інтегрованого підходів

04

У МНП та НП передбачено творчий вибір учителем художнього змісту і технологій навчання, поурочного розподілу навчального мистецького матеріалу. Учитель самостійно визначає обсяг годин на вивчення окремої теми програми, за необхідності має право змінювати порядок вивчення тем у межах навчального року

05

Вилучаємо з використання в освітньому процесі твори російських, а також білоруських митців. Вивільнений навчальний час доцільно використати на ознайомлення учнів з творами українських, у тому числі, регіональних митців, що також сприятиме формуванню патріотичної національної свідомості учнівства, поваги до українського мистецтва і культури, звичаїв та традицій українського народу

МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ІНТЕГРОВАНИЙ КУРС МИСТЕЦТВА

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
2. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/aglqsv>
3. Мистецька освітня галузь: 5-6 класи (адаптаційний цикл) Нової української школи: методичний посібник для вчителів закладів загальної / уклад. О.П. Сердюк; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 48 с.
4. Мистецька освітня галузь: 5-6 класи (адаптаційний цикл) Нової української школи: методичний посібник для вчителів закладів загальної середньої освіти / уклад. О.П. Сердюк; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 48 с. URL: <https://surl.cc/tborxy>
5. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/gqdnv>
6. Навчальні програми курсів за вибором. 1-4 класи: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://surl.li/frztge>
7. Навчальні програми для 1-4 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/kqdlug>
8. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» / Л.М. Масол. Київ : Генеза, 2020. 208 с. : іл. URL: <https://surl.li/kgojwq>
9. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтва» у 3-4 класах на засадах компетентнісного підходу» / Людмила Масол. Київ : Генеза, 2020. 160 с. : іл. URL: <https://surl.li/uvuicv>
10. Навчально-методичні посібники для педагогічних працівників «Вчителю мистецтва»: сайт «Знайшов». URL: <https://surl.li/wcpazn>
10. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.li/hgiflk>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
12. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання: метод. посіб. / Л.М. Масол. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 178 с. : іл. <https://surl.li/bsenxf>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»

Базові знання (сформовані на кінець 9 класу).

Мистецька грамотність: твір мистецтва, види мистецтва, засоби виразовості різних видів мистецтва (ритм, композиція, контраст, форма тощо), народне і професійне мистецтво, взаємодія / синтез мистецтв, мистецькі професії.

Мистецька діяльність: творчість у різних видах мистецтва, зокрема із використанням технологій, мистецький проєкт.

Мистецька комунікація: інтерпретація / аналіз творів мистецтва, форми збереження і поширення мистецтва (усна творчість, інтернет-простір, аудіо-, фото-, відеофіксація, музей / галерея / концертна зала тощо), джерела інформації про мистецтво (ДСБСО)

Інтегрований курс «Мистецтво» у 1-4 класах вивчається за однією з Типових освітніх програм: ТОП, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. ТПО, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (розміщені на сайті МОНУ)

У 1-4 класах оцінювання учнів на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» здійснюється **ВЕБАЛЬНО**

Авторськими колективами розроблено:

для 5-6 класів

- МНП «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Кондратова Л.Г.
- МНП «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Масол Л.М. та ін.
- МНП «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Івасюк О.М. та ін.
- МНП «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Комаровська О.А. та ін.

для 7-9 класів

- МНП «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Гайдамака О.В.
- МНП «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Івасюк О.М. та ін.
- МНП «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. та Кондратова Л.Г. ін.
- МНП «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО авт. Масол Л.М. та ін.

Інтегруємо. Намагаємося показати учням як різні види мистецтва – музика, образотворче мистецтво, театр, кіно – взаємопов'язані. Наприклад, вивчаючи живопис, можна одночасно прослухати музичний твір тієї ж епохи, або обговорити, як колір і звук передають схожі емоції. Це допомагає формувати цілісне уявлення про світ

Залучаємо масимально учнів до практичної діяльності. **Переходимо від теорії до практики.** Замість тривалих лекцій, надаємо перевагу на уроці творчим завданням

Орієнтуємося на досвід учнів. Використовуємо теми, що близькі та зрозумілі їм. Це може бути улюблений мультфільм, відеогра, сучасна музика чи комікси. На їх прикладі можна пояснювати складні поняття, як-от композиція, ритм чи драматургія. Такий підхід робить навчання особистісно значущим

Розвиваємо в учнів критичне мислення. Не просто показуємо твори мистецтва, а вчимо аналізувати їх. Задаємо запитання відкритого типу: «Що ви відчуваєте, дивлячись на цю картину?», «Яку історію розповідає ця музика?», «Чому автор використав саме такі кольори?». Це допоможе дітям **формувати власну думку**, а не просто запам'ятовувати факти

Створюємо сприятливу атмосферу на уроці. Забезпечуємо атмосферу творчості, де кожна дитина почуватиметься вільно і впевнено. Важливо, щоб учні не боялися помилятися чи експериментувати. Пам'ятаємо, що головна мета – розкрити творчий потенціал кожної дитини

Активно впроваджуємо проєктну діяльність. Організовуємо довготривалі проєкти, де учні можуть працювати в групах над створенням чогось нового: вистави, виставки, відеопроєкту, альбому з ілюстраціями до казки. Проєктний підхід вчить дітей співпрацювати, розподіляти обов'язки та презентувати свої ідеї

Робимо оцінювання як зворотний зв'язок. Відмовляємося від жорсткого оцінювання за шаблоном. Оцінюємо не лише кінцевий результат (малюнок чи виріб), а й процес: ініціативність, креативність, наполегливість, співпрацю в команді. Зворотний зв'язок має бути підтримуючим і мотивуючим

Використовуємо сучасні технології / цифрові інструменти: графічні редактори, програми для створення музики, віртуальні музеї та галереї. Це розширює можливості навчання та робить його більш актуальним для сучасних дітей

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ МИСТЕЦТВА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА ТИПОВА ОСВІТНЯ
ПРОГРАМА ДЛЯ 1-2 кл.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 1-2 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ

ОБРАНА ТИПОВА ОСВІТНЯ
ПРОГРАМА ДЛЯ 3-4 кл.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 3-4 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА (НІ)
ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА (-НІ)
ЕКСПЕРСІЯ (-І)

ОНЛАЙН-
ІНСТРУМЕНТИ /
РЕСУРСИ

**ЧЕК-ЛИСТ
УЧИТЕЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ МИСТЕЦТВА**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

**ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
(5 клас)**

**АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 5 кл.**

**ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ**

**ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
(6 клас)**

**АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 6 кл.**

**ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ**

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

**НАВЧАЛЬНА (НІ)
ПЛАТФОРМИ**

**ВІРТУАЛЬНА (-НІ)
ЕКСПЕРСИЯ (-І)**

**ОНЛАЙН-
ІНСТРУМЕНТИ /
РЕСУРСИ**

ЧЕК-ЛИСТ
УЧИТЕЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ МИСТЕЦТВА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

**ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
(7 клас)**

**АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 7кл.**

**ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ**

**ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
(8 клас)**

**АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ
ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 8 кл.**

**ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ**

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

**НАВЧАЛЬНА (НІ)
ПЛАТФОРМИ**

**ВІРТУАЛЬНА (-НІ)
ЕКСКУРСІЯ (-Ї)**

**ОНЛАЙН-
ІНСТРУМЕНТИ /
РЕСУРСИ**
